

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Lenkou Loudovou ve věci

žalobce: X., narozený X.,
státní příslušnost Ruská federace,
bytem X.

proti
žalovanému: Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie,
sídlem Olšanská 2, 130 51 Praha 3

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 5. 2022, č. j. CPR-2251-6/ČJ-2022-930310-V234

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezené věci

1. Žalobce se žalobou podanou Městskému soudu v Praze domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 5. 2022, č. j. CPR-2251-6/ČJ-2022-930310-V234 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo podle ust. § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), zamítnuto odvolání Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

žalobce a bylo potvrzeno rozhodnutí ze dne 3. 12. 2021, č. j. KRPA-321939-15/ČJ-2021-000022-SV (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), vydané Policií České republiky, Krajským ředitelstvím policie hl. m. Prahy, Odbor cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále jen „správní orgán I. stupně“). Prvostupňovým rozhodnutím bylo žalobci uloženo podle ust. § 119 odst. 1 písm. b) bodu 4 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), správní vyhoštění a stanovena doba dva roky, po kterou nelze žalobci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, zároveň byla stanovena doba k vycestování z území do 20 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí dle ust. § 118 odst. 3 zákona o pobytu cizinců.

II. Žalobní body

2. Žalobce nesouhlasí s názorem správního orgánu, že se na něj nevztahují důvody znemožňující vycestování a se způsobem, jakým žalovaný při rozhodování postupoval. Žalovaný postupoval v rozporu s ustanovením § 50 odst. 3 správního řádu, neboť nepřihlédl ke skutečnostem hovořícím ve prospěch žalobce.
3. Žalobce nesouhlasí se závěrem závazného stanoviska Ministra vnitra ČR o tom, že jeho vycestování do země původu je možné. Domnívá se, že konstrukcí (odvolacího) řízení ve věci správního vyhoštění je zkrácen na svém právu na spravedlivé projednání jeho věci. Je-li žalovaný vázán závazným stanoviskem ministra vnitra ČR, je vyjádření žalobce bezcenné; fakticky tedy dochází k situaci, kdy se žalobce nemůže efektivním způsobem vyjádřit k překážkám vycestování tak, aby jeho vyjádření mohlo být ve vztahu k závěru řízení potenciálně rozhodné. Tento formalismus tak zabraňuje, aby byl skutečně zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, resp. limituje zásadu materiální pravdy na formalistické odškrtání v rámci správního řízení.
4. Žalobce opakovaně poukazoval na skutečnost, že vycestováním do domovského státu by se vystavil politickému vězení, popřípadě by byl ohrožen jeho život, jelikož několik let vystupoval v politické straně B. N. a i z tohoto důvodu musel Rusko opustit.
5. V případě správního vyhoštění by žalobci hrozilo skutečné nebezpečí ve smyslu § 179 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Žalobce také odkázal na čl. 33 odst. 1 Úmluvy o právním postavení uprchlíků, který zakotvuje princip *non-refoulement*.
6. Žalobce ve svém odvolání poukazoval na zprávy mezinárodní organizace Amnesty International, která se zabývá politickou a bezpečnostní situací a stavem dodržování lidských práv v Rusku. Ze zpráv jasně vyplývá represe nesouhlasu a trestání opozičních aktivistů.
7. Žalovaný nevzal v úvahu, v rozporu se zásadou vyšetřovací, ruskou invazi na Ukrajinu a s ní spojené represe v Ruské federaci. Portál Radio Free Europe uvádí, že tisíce lidí, kteří pokojně protestovali proti válce a vládním rozhodnutím, byli zadrženi. Organizace Human Rights Watch uvedla, že ruské autority eskalují hon na opozičně smýšlející lidi ve snaze potrestat protesty proti válce. V Rusku není tolerován opoziční názor, lidem jsou na ulici prohlíženy telefony. Lidé nesouhlasící s válkou jsou perzekuováni. Žalobce již v minulosti vyjádřil v Rusku svůj opoziční názor. O to více by nemohl mlčet nyní, poté, co politická situace eskalovala.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

8. Žalobce je přesvědčen, že v případě správního vyhoštění bude ohrožen jeho život či svoboda z důvodu příslušnosti k určitému politickému přesvědčení, správní vyhoštění je tak v jeho případě v rozporu jak s mezinárodním, tak vnitrostátním právem.
9. Pokud by žalovaný správní orgán skutečně aktivně vyhledával informace, zda je realizace správního vyhoštění možná, došel by k závěru, že tomu tak není, a napadené rozhodnutí by zrušil. Z napadeného rozhodnutí však není patrné, zda se žalovaný správní orgán sám aktivně snažil některé informace vyhledat.

III. Vyjádření žalovaného

11. Žalovaný uvedl, že v žalobě jsou obsaženy naprosto totožné argumenty, na které bylo plně reagováno v rozhodnutí I. stupně a napadeném rozhodnutí, proto odkázal na odůvodnění těchto rozhodnutí. Žalovaný neshledal ve svém postupu pochybení, navrhl zamítnutí žaloby.

IV. Obsah správního spisu

12. Žalobce byl dne 3. 12. 2021 podroben pobytové kontrole. Tentýž den mu bylo oznámeno zahájení správního řízení o správním vyhoštění z členských států Evropské unie dle § 119 odst. 1 písm. b) bod 4 zákona o pobytu cizinců.
13. V rámci výsledku účastníka správního řízení žalobce uvedl, že do ČR přicestoval dne 3. 3. 2020. Dne 9. 3. 2020 vycestoval do Francie a dne 11. 3. 2020 přijel do ČR. Poté již nevycestoval. Ve Francii zjišťoval informace k mezinárodní ochraně, o azyl však nikde nepožádal. Do ČR přijel z Ruska, jelikož v Rusku byl v politické straně B. N. Byla to opoziční strana od roku 2015, proti vládnoucímu režimu. Utekl, protože ho pronásledovali. Z každého pracovního místa v Rusku byl propuštěn. Před odjezdem z Ruska byl zadržen policisty z oddělení vyšetřující politické zločiny z Petrohradu. Poté byl propuštěn a utekl. O mezinárodní ochranu nežádal, protože se bál, že o něm budou policisté ČR informovat Rusko. Do ČR přicestoval na základě cestovního pasu s vízem FIN s platností od 18. 7. 2019 do 17. 5. 2021 s pobytem na 90 dní. O skončení oprávněnosti pobytu věděl, bál se však vycestovat, jelikož byl zainteresován v opoziční politice Ruska, bál se, že ho zabijí. Nečinil žádné kroky k legalizaci svého pobytu, neboť zná hodně případů, kdy lidé žádali o azyl, tato žádost jim byla ihned zamítnuta a ti lidé byli předáni do domovského státu proti jejich vůli, i když jim hrozilo reálné nebezpečí. Je si vědom, že na území pobýval nelegálně, nevycestoval však ze strachu o svůj život. Uvedl, že by chtěl požádat o azyl a že dobrovolně asi nevycestuje, jelikož se bojí o svůj život. Uvedl, že jako bývalému členu opozice v Rusku mu hrozí politické vězení a možná i smrt. Jeho soukmenovce z politické strany B. N. zřejmě zabili, jelikož se ho snažil neúspěšně kontaktovat. O mezinárodní ochranu zatím nežádal, chce tak však učinit. Na Ukrajině také nemůže žít, neboť je tam jako Rus veden jako terorista, byť v Rusku vystupuje veřejně proti ruské vládě.
14. Dne 3. 12. 2021 odbor azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra (dále jen „OAMP“) vydal závazné stanovisko, dle něhož je vycestování žalobce do Ruska možné. OAMP považoval obavy žalobce před uvězněním či smrtí za čistou spekulaci, respektive ničím Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

nepodloženou a zcela subjektivní domněnku, která postrádá jakýkoli reálný základ a již nelze přikládat potřebnou důkazní hodnotu či důvěryhodnost. OAMP zohlednil, že žalobce neuvedl žádné konkrétní skutečnosti ke své údajné opoziční činnosti či problémům kvůli ní, ani důkazy, proč by zrovna on měl být terčem zájmu ruských státních orgánů či bezpečnostních složek. Žalobce nepožádal o udělení mezinárodní ochrany a příhodně by o ni chtěl požádat poté, co byl zadržen policií pro svůj nelegální pobyt. Vyjádření žalobce ohledně důvodů, které jej měly vést k nepodání žádosti o mezinárodní ochranu, považoval OAMP za zcela obecné a neopodstatněné. OAMP při vydání závazného stanoviska vycházel z informace OAMP ze dne 17. 6. 2021, Bezpečnostní a politická situace v zemi.

15. Rozhodnutím správního orgánu prvního stupně bylo žalobci uloženo správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 4 zákona o pobytu cizinců a doba, po kterou nelze žalobci umožnit vstup na území členských států Evropské unie byla stanovena v délce dva roky. V případě žalobce zároveň nebyly shledány důvody znemožňující vycestování.
16. Žalobce podal proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně odvolání. Žalobce v odvolání namítal, že se z rozhodnutí nelze žádným způsobem dobrat, jak byl učiněn závěr, že se na žalobce nevztahují důvody znemožňující vycestování ve smyslu ustanovení § 179 zákona o pobytu cizinců. V rozhodnutí rovněž chybí číslo závazného stanoviska. Přestože je stanovisko OAMP pro cizineckou policii závazné, i tento výrok musí být s ohledem na § 68 odst. 3 správního řádu řádně zdůvodněn (ve vztahu k okolnostem případu účastníka). Žalovanému nejsou v podstatě známy bližší okolnosti relevantní pro posouzení možnosti nebo nemožnosti vycestovat podle § 179 zákona o pobytu cizinců. OAMP vydal závazné stanovisko ještě tentýž den, kdy o to správní orgán I. stupně požádal. Existují důvodné pochybnosti, že vypracování závazného stanoviska nebyla věnována dostatečná příprava. Pokud ze stanoviska OAMP vyplývá, že vycestování odvolatele do Ruska je možné, nevzal OAMP zřejmě dostatečně v potaz individuální okolnosti odvolatele a případu. Uvedl, že by se vycestováním do domovského státu vystavil politickému vězení, případně by byl ohrožen jeho život. Správní orgán se nedostatečně vypořádal se vším, co v řízení vyšlo najevo. V případě správního vyhoštění by odvolateli hrozilo skutečné nebezpečí. Odkázal na čl. 33 odst. 1 Úmluvy o právním postavení uprchlíků a na čl. 3 Úmluvy proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání (dále jen „Úmluva“), též na zprávu organizace Amnesty International, která se zabývá politickou a bezpečnostní situací a stavem dodržování lidských práv v Rusku (Stav lidských práv v Rusku 2020). Ze zprávy vyplývá represe nesouhlasu a trestání opozičních aktivistů, poukázal na postih proti Alexeji Navalnému, Aleksandru Gabyshevovi a Nikolayu Platoshkinovi.
17. Správní orgán I. stupně neshledal důvody ke změně rozhodnutí podle § 88 odst. 1 správního řádu a postoupil věc žalovanému.
18. Žalovaný vzhledem k tomu, že žalobce odvoláním napadl také výrok o otázce existence důvodů znemožňujících vycestování, požádal OAMP o potvrzení nebo změnu stanoviska. Ministr vnitra závazným stanoviskem ze dne 17. 3. 2022, č. j. MV-10207-2/OAM-2022 potvrdil závazné stanovisko OAMP a konstatoval, že vycestování žalobce je možné. Uvedl, že OAMP se s tvrzeními žalobce vypořádal ve svém závazném stanovisku. Žalobce přitom ve svém odvolání, ani v jeho doplnění neuvedl žádné konkrétní skutečnosti ke své údajné opoziční činnosti či problémům kvůli ní, které údajně ve vlasti měl, ani důkazy, proč by zrovna on měl být terčem zájmu ruských státních orgánů či bezpečnostních složek, respektive v této souvislosti neuvedl naprosto žádné nové skutečnosti, které by měly být v odvolacím správním řízení nově posouzeny. Zprávu Amnesty International, na kterou Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

poukázal ve svých doplněních, ministr nepřijal jako jeden z podkladů a v rámci řízení k ní nepřihlížel, neboť nebylo zjištěno, že by se popisované události jakkoli vztahovaly k osobě žalobce. Z tohoto dokumentu nevyplývají žádné případné problémy, kterým žalobce čelil nebo by měl čelit, a které by tedy byly relevantní v rámci posuzování odvolání. Tvrzení, že existují důvodné pochybnosti, že závaznému stanovisku nebyla věnována dostatečná příprava, když bylo vydáno v tentýž den, kdy o jeho vydání správní orgán I. stupně požádal, je pouze spekulací a subjektivní domněnkou odvolatele. Podle § 120a odst. 3 zákona o pobytu cizinců ministerstvo vydá závazné stanovisko bezodkladně. OAMP tak postupoval v souladu se zákonem, když závazné stanovisko vydal v co nejkratší možné lhůtě. Překážku vycestování lze shledat pouze v případě nebezpečí mučení, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání, kde je takové nebezpečí reálné, skutečné a bezprostředně hrozící, takové nebezpečí z výpovědi odvolatele nevyplývá. Ministr vnitra dovodil, že žalobce nebyl v zemi svého původu v centru pozornosti státních orgánů. Žalobce ze země svého původu vycestoval bez jakýchkoli problémů, a to na základě cestovního dokladu a finského víza. Před svým odjezdem z vlasti také přepsal svůj majetek na děti, což dle názoru ministra vnitra dále znevěrohodňuje jeho tvrzení o neplánovaném a náhlém útěku z vlasti v důsledku politické činnosti. Pokud by se žalobce skutečně byl obával o svoji bezpečnost či život, požádal by o mezinárodní ochranu v první bezpečné zemi. O mezinárodní ochranu však do dne vydání stanoviska ministrem vnitra nepožádal.

19. Žalovaný dopisem ze dne 18. 3. 2022 vyrozuměl žalobce, že byl spisový materiál doplněn o výše uvedené přezkoumání odvolacích námitek proti závaznému stanovisku OAMP ministrem vnitra. Žalobce nevyužil svého práva seznámit se se závazným stanoviskem ministra vnitra ve stanovené lhůtě.
20. Napadeným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Žalovaný konstatoval, že správní orgán I. stupně nepřesně vymezil období, ve kterém žalobce pobýval na území ČR bez platného pobytového oprávnění. V době, kdy totiž žalobce překročil dobu oprávněného pobytu stanovenou krátkodobým vízem (tj. dne 28. 4. 2020), byl v ČR vyhlášen nouzový stav, v této souvislosti mohl žalobce v souladu se sdělením Ministerstva vnitra ČR pobývat na území do dne 16. 7. 2020. Žalovaný tak stanovil začátek neoprávněného pobytu žalobce na území ČR ke dni 17. 7. 2020. Tento neoprávněný pobyt na území trval do 3. 12. 2021. Žalovaný zároveň neshledal důvod pro změnu doby, na kterou byl žalobci uložen zákaz vstupu na území ČR. V návaznosti na námítky týkající se posouzení důvodů znemožňujících vycestování žalovaný poukázal na závěry ministra vnitra, kterými bylo potvrzeno závazné stanovisko OAMP. Žalovaný neshledal, že by vydáním napadeného rozhodnutí mohlo dojít k porušení principu *non-refoulement*, neboť hrozba újmy v případě návratu žalobce byla posouzena OAMP a také ministrem vnitra. Žalovaný uvedl, že Nejvyšší správní soud se opakovaně k aktuální situaci v Rusku vyjádřil v tom směru, že navrácení jednotlivců je z hlediska principu *non-refoulement* možné. Žalovaný neshledal délku doby zákazu vstupu žalobce na území nepřiměřenou. Žalovaný neshledal nepřezkoumatelnou ani dobu stanovenou k vycestování žalobce.

V. Posouzení věci Městským soudem v Praze

21. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu žalobcem uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“). Po zhodnocení uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.

22. Podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 4 zákona o pobytu cizinců policie vydá rozhodnutí o správním vyhoštění cizince, který pobývá na území přechodně, s dobou, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, a zařadí cizince do informačního systému smluvních států až na 5 let, pobývá-li cizinec na území bez platného oprávnění k pobytu, ač k tomu není oprávněn.
23. Podle § 120a odst. 1 zákona o pobytu cizinců je policie v rámci rozhodování o správním vyhoštění podle § 119 a 120 povinna si vyžádat závazné stanovisko ministerstva, zda vycestování cizince je možné (§ 179). Podle § 179 odst. 1 zákona o pobytu cizinců vycestování cizince není možné v případě důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu tam hrozilo skutečné nebezpečí. Za skutečné nebezpečí se považuje navrácení v rozporu s článkem 3 Úmluvy (§ 179 odst. 2 zákona o pobytu cizinců).
24. Závazné stanovisko Ministerstva vnitra vydávané pro účely správního řízení o vyhoštění je úkon učiněný *„dotčeným správním orgánem na základě zákona, který není samostatným rozhodnutím ve správním řízení a jehož obsah je závazný pro výrokovou část rozhodnutí správního orgánu. Je jedním z podkladů pro vydání rozhodnutí, u kterého neplatí zásada volného hodnocení důkazů podle § 50 odst. 4 správního řádu. Správní orgán, který vede řízení, je vydaným závazným stanoviskem dotčeného orgánu při vydání vlastního rozhodnutí vázán a nemůže se od něj odchýlit, neboť by tak překročil rozsah pravomocí, které mu zákon svěřuje. Činnost dotčeného správního orgánu nemůže správní orgán, který vede řízení, nahrazovat. Nemůže o otázkách, které spadají do působnosti dotčeného správního orgánu rozhodnout, aniž by si vyžádal závazné stanovisko, neboť k tomu nemá zákonem dané zmocnění ani odborné znalosti“* (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 9. 2010, č. j. 5 As 56/2009-63, č. 2167/2011 Sb. NSS).
25. Požadavky na formu a obsah závazného stanoviska jsou vymezeny v § 149 odst. 2 správního řádu, podle něhož závazné stanovisko obsahuje závaznou část a odůvodnění. V závazné části dotčený orgán uvede řešení otázky, která je předmětem závazného stanoviska, ustanovení zákona, které zmocňuje k jeho vydání a další ustanovení právních předpisů, na kterých je obsah závazné části založen. Závazná stanoviska nejsou samostatně přezkoumatelná. Jejich přezkum je však umožněn v rámci konečného rozhodnutí dle § 75 odst. 2 s. ř. s. (viz rozsudek rozšířeného senátu ze dne 23. 8. 2011, č. j. 2 As 75/2009-113, č. 2434/2011 Sb. NSS), v němž musí mít soud možnost ověřit obsah, relevanci a věrohodnost informací o zemi původu, na nichž je založeno závazné stanovisko vydané v rámci řízení o uložení správního vyhoštění k posouzení podmínek podle § 179 zákona o pobytu cizinců (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 11. 2017, č. j. 5 Azs 3/2017-29, bod 46).
26. Žalobce především nesouhlasil se závěrem OAMP a ministra vnitra, že se na něj nevztahují důvody znemožňující vycestování ve smyslu § 179 zákona o pobytu cizinců.
27. Soud neshledal, že byl žalobce zkrácen na svém právu na spravedlivé projednání věci a že se nemohl efektivním způsobem vyjádřit k překážkám vycestování tak, aby jeho vyjádření mohlo být ve vztahu k závěru řízení potenciálně rozhodné. Žalobce nejprve dostal možnost při výslechu dne 3. 12. 2021, aby popsal nebezpečí, jaké mu ve vlasti hrozí. Dle Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

spisového materiálu byl žalobce dne 3. 12. 2021 seznámen s podklady pro vydání rozhodnutí, a to za přítomnosti tlumočnice z ruského jazyka. Co se týká možnosti seznámit se se závazným stanoviskem ministra vnitra, o této možnosti byl žalobce písemně vyrozuměn v českém jazyce přípisem žalovaného ze dne 18. 3. 2022. Soud přitom zohlednil, že žalobce byl přípisem v českém jazyce ze dne 19. 12. 2021 také vyzván k odstranění vad odvolání, které nebylo odůvodněno, přičemž žalobce na tuto výzvu zareagoval a své odvolání doplnil v českém jazyce. Městský soud tak má za to, že žalobce zřejmě rozuměl také vyrozumění žalovaného o možnosti seznámit se s podklady a rozhodl se svého práva nevyužít (opak ani není žalobcem namítán). I v této fázi řízení tak měl možnost vyjádření k překážkám vycestování.

28. Městský soud neshledal, že by správní orgány při posouzení existence důvodů znemožňujících vycestování pochybily takovým způsobem, že by bylo rozhodnutí žalovaného nezákonné. Přestože se mohl správní orgán I. stupně podrobněji dotázat žalobce na tvrzenou politickou činnost a s ní spojené následky (např. jak se jmenovala strana, jejímž členem byl žalobce, od kdy do kdy byl členem strany, zda může své členství v dané straně doložit apod.), má soud za to, že žalobce měl několik příležitostí, aby okolnosti své politické činnosti a s ní spojené následky upřesnil. Soud musí přisvědčit správním orgánům, že tvrzení žalobce v tomto směru jsou zcela obecná, neurčitá a kusá. Nelze tedy správním orgánům vyčíst, že přes obecná tvrzení žalobce o jeho politické činnosti neposuzovaly detailně újmu, která hrozí opozičním politikům v Ruské federaci. Ani v odvolání, ani v žalobě žalobce neupřesňuje, v čem měla jeho politická činnost spočívat, a jaké následky pro něj měla tato činnost. Soud tedy neshledal, že by tento postup správního orgánu I. stupně vedl k nezákonnosti napadeného rozhodnutí. Soud přitom také zohlednil, že žalobce nebyl zajištěn a měl přístup k právní pomoci po celou dobu řízení o správním vyhoštění. V rámci svého výsledku dne 3. 12. 2021 uvedl, že vydělává kolem 15 000 Kč měsíčně a v den výsledku měl 1000 EUR a 16 500 Kč. Z vyjádření žalobce v rámci odvolání ze dne 7. 12. 2021 též vyplývá, že využil pomoc právníka pro doplnění odvolání. Lze tak předpokládat, že žalobce ví o důležitosti upřesnit okolnosti týkající se jeho politické činnosti v zemi jeho původu, přesto žalobce ve svém odvolání pouze uvedl, že žalovanému nejsou známy bližší okolnosti relevantní pro posouzení možnosti nebo nemožnosti vycestovat, sám však tyto okolnosti neupřesňuje. Za těchto okolností soud neshledal, že by doplňující otázky správního orgánu I. stupně mohly vést k jinému závěru ohledně existence důvodů znemožňujících vycestování žalobce. V případě, že by žalobce chtěl upřesnit svá tvrzení a uvést podrobnější okolnosti ohledně své politické činnosti, byl by tak udělal v rámci svého odvolání či žaloby, na nařízené jednání soudu se žalobce bez omluvy nedostavil.

29. Ministr vnitra ve svém závazném stanovisku odůvodnil, z jakého důvodu nepřijal zprávy organizace Amnesty International, za jeden z podkladů závazného stanoviska. Uvedl přitom, že nebylo zjištěno, že by se popisované události jakkoli vztahovaly k osobě žalobce, z tohoto dokumentu nevyplývají žádné případné problémy, kterým žalobce čelil nebo by měl čelit, a které by tedy byly relevantní v rámci posuzování odvolání. Soud neshledal v postupu ministra vnitra pochybení, které by zakládalo nezákonnost napadeného rozhodnutí, neboť s ohledem na velmi obecná tvrzení žalobce o jeho politické činnosti nebylo možné pouze na základě zpráv potvrzujících represe v Rusku vůči opozičníkům dospět k závěru, že vycestování žalobce brání překážka podle § 179 zákona o pobytu cizinců.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

30. Podle § 179 odst. 2 zákona o azylu se za skutečné nebezpečí považuje navrácení v rozporu s článkem 3 Úmluvy. Evropský soud pro lidská práva (dále jen „ESLP“) ve vztahu k čl. 3 Úmluvy uvedl, že v rámci řízení ve věci mezinárodní ochrany je důkazní břemeno sdíleno cizincem a státními orgány. Je přitom primárně na cizinci, aby doložil informace o své osobní situaci, přičemž se zohlední složitost shromáždění důkazů na straně cizince. Pokud jednotlivec tvrdí, že je členem skupiny, která je systémově vystavena špatnému zacházení, ochrana podle článku 3 se uplatní, pokud jednotlivec prokáže, že existují vážné důvody domnívat se, že daná praktika existuje, a že je členem dané skupiny. Jinak jednotlivec prokáže, že v jeho případě existují zvláštní okolnosti, kvůli nimž pronásledování hrozí právě jemu (rozsudek velkého senátu ESLP ze dne 23. 8. 2016, J. K. a ostatní proti Švédsku, č. 59166/12, § 103-105). Žalobce v rámci výsledku pouze uvedl, že utekl, neboť byl pronásledován z důvodu členství v politické straně B. N. Žádným způsobem přitom nedoložil, že je členem politické strany B. N., a to ani podrobnou výpověď o své činnosti v rámci této politické strany. Zároveň žalobce žádným způsobem neodůvodnil, z jakého důvodu (např. kvůli své konkrétní činnosti v straně) by měl být právě žalobce terčem státních orgánů Ruska. Soud tak neshledal, že by jakékoliv bližší informace o obecné situaci opozičníků v Rusku mohly vést k závěru, že žalobci hrozí v případě vycestování do Ruska skutečná újma ve smyslu § 179 odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Soud tak neshledal pochybení v postupu ministra vnitra, když tento nepovažoval zprávu Amnesty International za podklad závazného stanoviska, neboť tato nemohla zhojit a nahradit nedostatky ve výpovědi žalobce.
31. Soud zároveň neshledal relevantními zprávy, na které žalobce poukázal ve své žalobě, konkrétně zpráva Thousands Detained at Anti-War Protests Across Russia (rferl.org) a Human Rights Watch - Russia: Arrests, Harrassment of Ukraine War Dissidents (hrw.org). Obě zprávy totiž pojednávají o situaci osob, které vyjádřily svůj nesouhlas s válkou na Ukrajině a byly z tohoto důvodu zadrženy. Žalobce přitom ani ve své žalobě neuvádí, jaké je jeho stanovisko k invazi Ruska na Ukrajinu, a že by toto své stanovisko jakýmkoli způsobem projevoval. Žalobce sice ve své žalobě uvádí, že již v minulosti v Rusku vyjádřil svůj opoziční názor, o to více by nemohl mlčet nyní, soud však opět musí konstatovat, že tato tvrzení jsou zcela obecná a že na základě žalobcem uvedených skutečností nelze mít jasnou představu, jakým konkrétním způsobem měl žalobce v minulosti prokázat svůj opoziční názor a jaký je jeho názor na aktuální dění v Rusku. Projevoval-li žalobce své opoziční názory takovým způsobem, že tyto založily důvody znemožňující vycestování po nabytí právní moci rozhodnutí o správním vyhoštění, může na to policii upozornit a policie vydá podle § 120a odst. 2 zákona o pobytu cizinců nové rozhodnutí pouze ve věci, zda vycestování žalobce je možné.
32. Soud musí zároveň přisvědčit správním orgánům, že skutečnost, že žalobce nepožádal o udělení mezinárodní ochrany, a to ani po zahájení řízení o správním vyhoštění, nesvědčí o obavách žalobce před ruskými státními orgány. Zároveň jde o případ odlišný od věci projednávané v řízení před Nejvyšším správním soudem pod sp. zn. 5 Azs 211/2019, kde soud konstatoval, že o azyl je sice nezbytné žádat bezprostředně poté, co k tomu má žadatel příležitost z hlediska zeměpisného i časového, avšak samotná skutečnost, že tak cizinec neučinil, nemůže být důvodem pro závěr o neexistenci překážek jeho vyhoštění. V tomto případě však OAMP ve svém závazném stanovisku individuální situaci žalobce reflektoval, závěry správních orgánů nestály pouze na faktu, že žalobce o mezinárodní ochranu nepožádal. Lze aprobovat závěry správních orgánů, že tvrzení žalobce jsou natolik obecná a kusá, že jim nelze přikládat potřebnou důkazní hodnotu či důvěryhodnost. Soud Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

neshledal, že by vyhoštěním žalobce do Ruska došlo k porušení mezinárodních závazků ČR.

33. Jiné vady napadeného rozhodnutí namítány nebyly, soud pak neshledal v postupu žalovaného ani v jeho rozhodnutí žádné jiné vady, kterými by se musel zabývat z úřední povinnosti. Ze všech shora uvedených důvodů soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
34. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce ve věci neměl úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 14. července 2022

JUDr. Lenka Loudová, v. r.

samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.